

Vrijwilligerswerk en Mantelzorg

Projectplan 2006

Project in het kader van de Sociale Agenda in Uitvoering van de Provincie Utrecht

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Vrijwilligerswerk en Mantelzorg
Betreft	Projectplan
Behandelend ambtenaar	O. van Kalles
Verantwoordelijk ambtenaar	D. Buckers
Verantwoordelijk bestuurder	A. Kamp
Versie historie	04-07-2006
Origineel	
Kopie	

1. Aanleiding

Het thema vrijwilligerswerk en mantelzorg maakt deel uit van het programma Sociale Agenda in Uitvoering. De projecten die binnen dit thema worden opgepakt moeten voldoen aan de randvoorwaarden van de Sociale Agenda, zoals geformuleerd in het 'voorstel middelentoe wijzing 2004 Sociale Agenda in Uitvoering op hoofdlijnen' (vastgesteld door PS 19-04-04) en zijn een uitwerking van het voorstel 'Middelentoe wijzing programma Sociale Agenda in Uitvoering 2006' (vastgesteld door PS 15-05-06). In dit projectplan worden kort de hoofdlijnen van het thema Vrijwilligerswerk en Mantelzorg geschetst. Vervolgens wordt ieder project apart beschreven in de bijgevoegde projectvoorstellen.

2. Versterken Vrijwilligerswerk en Mantelzorg

Vrijwilligerswerk is een belangrijk onderdeel van de Nederlandse samenleving. Vrijwilligers en mantelzorgers vervullen binnen allerlei verbanden, onbetaald werkzaamheden ten behoeve van anderen of de maatschappij in het algemeen. Vrijwilligerswerk levert een essentiële bijdrage aan de leefbaarheid en sociale samenhang van de samenleving. Het vrijwilligerswerk staat echter ook onder grote druk; 40% van de organisaties ervaart een tekort aan vrijwilligers¹.

In het eerste sociaal rapport van de provincie Utrecht "Samenleven in Utrecht" mei 2004 en de daarop volgende publieke debatten met betrokken burgers, sociale partners en gemeenten is aangegeven dat het tekort aan vrijwilligers een urgent sociaal probleem is. In de beleidsbrief Vrijwillige Inzet² van het ministerie van VWS wordt dit bevestigd: 'vrijwillige inzet staat onder druk, terwijl vrijwilligers onmisbaar zijn in de samenleving'. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) die per 1 januari 2007 wordt ingevoerd, waarbij een groter beroep gedaan gaat worden op het informele netwerk van mensen, onderstreept het belang van voldoende vrijwilligers en mantelzorgers.

Gezien het belang van voldoende vrijwilligers en mantelzorgers zal in 2006 het thema Vrijwilligerswerk en Mantelzorg van de Sociale Agenda voortbouwen op de doelstellingen en uitgangspunten zoals geformuleerd in het projectplan 2005, namelijk het versterken van vrijwilligerswerk en mantelzorg binnen de provincie Utrecht waarmee wordt beoogd:

- een toename van het aantal vrijwilligers;
- het activeren en ondersteunen van nieuwe groepen vrijwilligers m.n. jongeren, allochtonen en het bedrijfsleven;
- een verbetering van de kwaliteit en de effectiviteit van de vrijwilligers- en mantelzorgorganisaties; en
- het versterken van de lokale samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties.

3. Deelprojecten

Het thema Vrijwilligerswerk en Mantelzorg richt zich op 3 aandachtsgebieden 'maatschappelijk betrokken ondernemen', 'leren van elkaar' en 'civil society'.

1. Maatschappelijk betrokken ondernemen

Bij maatschappelijk betrokken ondernemen (MBO) wordt kennis, kunde, menskracht en middelen van het bedrijfsleven en overheid ingezet ten behoeve van lokale maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties. Uitgangspunt is dat MBO voor alle partners toegevoegde waarde oplevert. Met MBO worden nieuwe partners (zoals het bedrijfsleven) betrokken bij het vrijwilligerswerk, een potentieel aan nieuwe vrijwilligers aangeboord en de lokale samenwerking versterkt.

2. Leren van elkaar

Steunpunten mantelzorg, vrijwilligersorganisaties en vrijwilligerscentrales hebben te maken met een tekort aan vrijwilligers. Daarnaast brengt de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) nieuwe

---

¹ 'Vrijwilligersorganisaties onderzocht. Over het tekort aan vrijwilligers en de wijze van werving en ondersteuning' Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag, juni 2005.

² Beleidsbrief Vrijwillige Inzet 2005-2007 van de staatssecretaris van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 19-10-2005.

rollen en verantwoordelijkheden met zich mee. De organisaties voor vrijwilligerswerk en mantelzorg hebben behoefte aan het uitwisselen van informatie, goede voorbeeldprojecten en meer samenwerking om het vrijwilligerswerk en de mantelzorg te versterken en de kwaliteit en effectiviteit van hun handelen te vergroten.

3. Civil Society

‘Civil society is een systeem van verbanden waar mensen vrijwillig deel van uitmaken. De civil society gaat uit van een grote betrokkenheid van burgers bij de publieke zaak en versterking van de gemeenschapszin’ (definitie ministerie VWS). Gemeenten, maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties en burgers zullen met de komst van de WMO een groter beroep moeten doen op hun eigen kracht en oplossingsvermogen om de verbanden en de samenhang op lokaal niveau te verstevigen. Voldoende vrijwilligers, het ondersteunen van mantelzorgers en het vernieuwen van het vrijwilligerswerk zijn belangrijke voorwaarden om de lokale verbanden en betrokkenheid tussen burgers te versterken.

De provincie initieert projecten op bovengenoemde aandachtsvelden. In het bijgevoegde projectplan treft u een beschrijving en opzet van de deelprojecten aan die binnen deze drie aandachtsgebieden uitgevoerd zullen worden. De belangrijkste te verwachten resultaten zijn:

Maatschappelijk Betrokken Ondernemen

- Taskforce MBO Utrecht (vervolg 2005)

Maatschappelijk Betrokken Ondernemen stimuleren met als resultaat 10 lokale MBO netwerken/makelaars en 1000 vormen van samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties.

- Dubbel Genieten

1.200 eenzame ouderen als gast mee uitnemen door eveneens 1.200 (werknemers)vrijwilligers en jongeren (maatschappelijke stages). Tevens zijn er langdurige samenwerkingsverbanden tussen zorginstellingen en scholen en/of bedrijven ontstaan. De ervaringen worden gebundeld tot werkmethode en actief verspreid in de provincie.

Leren van elkaar

- Verbeteren samenwerking tussen vrijwilligers- en mantelzorgorganisaties
Steunpunten mantelzorg, vrijwilligersorganisaties en vrijwilligerscentrales hebben praktische ideeën en instrumenten in handen gekregen om kwaliteit en effectiviteit te vergroten, gericht op betere samenwerking en leren van elkaar. Gemeenten worden op de hoogte gehouden van de resultaten.
- Versterken infrastructuur vrijwilligersorganisaties door internet (vervolg 2005)
Uitbreiding van de website voor vrijwilligers- en mantelzorgorganisaties en (potentiële) vrijwilligers voor de provincie Utrecht naar de sectoren kunst&cultuur; sport en natuur&milieu (www.vrijwilligerswijzer-utrecht.nl).

Civil Society

- De nieuwe vrijwilliger (vervolg 2005)

Een methodiek (integratie van bestaande en nieuwe werkwijzen) waarmee burgers actief worden benaderd en aangespoord tot vrijwilligerswerk. Daarbij wordt ook gezorgd dat er een betere match tussen vraag en aanbod tot stand wordt gebracht. De werkwijze wordt overdraagbaar gemaakt en beschikbaar voor andere gemeenten.

- Vrijwilligers en mantelzorgers in de buurt

Op buurt- en wijkniveau zijn bestaande voorzieningen en activiteiten beter op elkaar afgestemd, wat resulteert in een actieprogramma. Bewoners krijgen hierbij een sturende rol in dit programma en het biedt veel ruimte voor nieuwe vrijwilligersinitiatieven. Nieuwe groepen vrijwilligers worden op deze manier bij de wijk betrokken. Proces en aanpak worden geëvalueerd en beschikbaar gesteld voor andere gemeenten en vrijwilligersorganisaties.

- Nieuwe Sporen

In minimaal 3 gemeenten is een netwerk ontstaan van allochtone sleutelfiguren/vertrouwenspersonen. Binnen het netwerk krijgen zij begeleiding, steun en informatie over en van zorg- en welzijnsinstellingen (GGD, Altrecht, MEE, welzijn en ouderenwerk) gemeenten en corporaties, zodat zij een goede brug kunnen vormen tussen allochtonen met problemen of vragen die de weg niet weten naar hulp en de reguliere instanties.

- Verenigingsondersteuner: sport en jongeren

Bij 100 sportverenigingen in de provincie Utrecht wordt het vrijwilligerwerk versterkt met bijzondere aandacht voor de (potentiële) jeugdleden. Hierbij worden jongeren geworven, opgeleid en begeleid als vrijwilliger binnen de club en zullen binnen de sportverenigingen de vrijwilligerscoördinatoren worden geworven (indien niet aanwezig) en begeleid in hun functie.

Vervolgens wordt ieder project apart beschreven in de bijgevoegde projectvoorstellen.

4. Middelen

Op 15 mei 2006 hebben PS ingestemd met de toewijzing van € 375.000,- aan middelen uit het programma Sociale Agenda in Uitvoering voor het thema Vrijwilligerswerk en Mantelzorg in 2006. De inzet van deze middelen is als volgt:

Maatschappelijk Betrokken Ondernemen

- Taskforce MBO Utrecht (vervolg 2005) € 20.000
- Dubbel Genieten € 50.000

Leren van elkaar

- Verbeteren samenwerking € 25.000
- Versterken infrastructuur vrijwilligersorganisaties door internet (vervolg 2005) € 25.000

Civil Society

- De nieuwe vrijwilliger (vervolg 2005) € 35.000
- Vrijwilligers en mantelzorgers in de buurt € 45.000
- Nieuwe Sporen € 90.000
- Verenigingsondersteuner: sport en jongeren € 85.000

Totaal €375.000

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Projectplan 1: Taskforce Maatschappelijk Betrokken Ondernemen

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Taskforce Maatschappelijk Betrokken Ondernemen
Opdrachtgever	Programmamanager Sociale Agenda: Dominiek Buckers
Projectleider	Olga van Kalles
Verantwoordelijke bestuurder	Mevrouw A. Kamp
Doelstelling	De provincie heeft in 2005 de Taskforce Maatschappelijk Betrokken Ondernemen (MBO) opgezet om partijen bij elkaar te brengen en ervoor te zorgen dat kennis, kunde en menskracht uit bedrijfsleven, overheid en organisaties worden ingezet ten behoeve van de lokale samenleving.
Aanleiding	Bedrijven willen meer betekenen voor de (lokale) samenleving, maatschappelijke instellingen en vrijwilligersorganisaties maken graag gebruik van hun kennis en kunde. Gemeenten tenslotte willen dit proces graag ondersteunen. Maatschappelijk Betrokken Ondernemen, dat is winst voor alle partijen.
Resultaat	De Taskforce MBO gaat samen met bedrijven, gemeenten, maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties voor zorgen dat er 10 lokale netwerken worden ontwikkeld en 1000 matches worden gemaakt. In de gemeenten De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede, Leusden, Breukelen, Baarn, Bunschoten, IJsselstein, De Ronde Venen, Maarssen, Veenenedaal, Woudenberg, Woerden en Utrecht worden MBO activiteiten gestart. De Taskforce MBO baseert zich op ervaringen van succesvolle initiatieven in de regio en levert lokaal maatwerk. Alle opgedane kennis, ervaringen en concrete matches tussen vrijwilligersorganisaties en bedrijfsleven worden verspreid via www.1000kansen.nl .
Activiteiten	Uitvoeren werkplan 2006; Coaching, workshops, netwerkbijeenkomsten; Communicatie en publiciteit; Realiseren geformuleerde resultaten.
Geld	Projectbijdrage: €20.000,- op basis van cofinanciering van gemeenten (gem. 50%-75%) en uren inzet vanuit organisaties en bedrijven. Het stimuleren van Maatschappelijk Betrokken Ondernemen is een arbeidsintensieve activiteit. Het succes staat of valt met een zorgvuldige manier van “matchmaking”. In 2006 zal het budget ingezet worden om de gestelde resultaten te behalen.
Organisatie	De verantwoordelijkheid van de uitvoering van de Taskforce MBO ligt in handen van de projectleiding; De provincie is opdrachtgever.
Communicatie	De communicatie rondom dit deelproject is uitgewerkt in een apart communicatieplan, waarin activiteiten om de site bekendheid te geven centraal staan. Daarnaast wordt dit project meegenomen in de communicatie rondom het programma Sociale Agenda.
Risico's	Het project is staat of valt met de mate waarin de lokale partijen zich committeren MBO uit te voeren en uit te dragen. Gezien de resultaten van reeds bestaande initiatieven en een eerste activiteiten in gemeenten wordt het risico als gering ingeschat.
Evaluatie	Maandelijks rapporteert de projectleiding aan de projectleider Vrijwilligerswerk en Mantelzorg van de provincie Utrecht. Hierbij worden de resultaten en activiteiten besproken en geëvalueerd.

Projectplan 2: Dubbel genieten

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Dubbel Genieten
Opdrachtgever	Programmamanager Sociale Agenda: Dominiek Buckers
Projectleider	Olga van Kalles
Verantwoordelijke bestuurder	Mevrouw A. Kamp
Doelstelling	Met behulp van de inzet van het lokale bedrijfsleven, middelbaar onderwijs (maatschappelijke stages) en maatschappelijke organisaties worden uitstapjes en contacten met eenzame ouderen gerealiseerd, waarbij zowel de vrijwilligers als de ouderen er van genieten. Het streven is om bedrijven en onderwijsinstellingen voor langere tijd te koppelen aan een verzorgings- of verpleeghuis, om continuïteit en

	betrokkenheid te creëren.
Aanleiding	Bewoners van verzorgings- en verpleeghuizen die niet meer zelfstandig mobiel zijn, komen minder buiten dan gewenst is. In veel gevallen leidt dit in meer of mindere mate tot sociaal isolement (Uit het Sociaal Rapport 2004 'Samenleven in Utrecht' blijkt dat van alle 65+-ers ongeveer 40% zegt zich eenzaam te voelen) nemen zij steeds minder deel aan de samenleving. Het feit dat deze mensen minder buiten komen dan gewenst, heeft te maken met de toegenomen werkdruk in de gezondheidszorg en het steeds drukkere maatschappelijke leven van familieleden en het tekort aan vrijwilligers in de zorg en hulpverlening.
Resultaten	1.200 eenzame ouderen zijn als gast mee uitgenomen door eveneens 1.200 (werknemers)vrijwilligers en jongeren (maatschappelijke stages). Tevens zijn er langdurige samenwerkingsverbanden tussen zorginstellingen en scholen en/of bedrijven ontstaan. De ervaringen worden gebundeld tot werkmethode en actief verspreid in de provincie.
Activiteiten	Werven bedrijven, scholen en zorginstellingen; opstellen communicatieplan; ontwikkelen flyers en communicatiemiddelen; organiseren uitjes; evaluatie uitvoeren.
Geld	Projectbijdrage: €50.000,- op basis van cofinanciering vanuit de gemeente Amersfoort, lokale bedrijfsleven en fondsen €180.000,-
Organisatie	Matchpoint Amersfoort ontwikkelt en voert samen met de provincie het project uit. Dagelijkse uitvoering berust bij lokale projectleider vanuit Matchpoint.
Communicatie	De communicatie rondom dit project wordt uitgewerkt in een apart communicatieplan, waarin flyers en andere communicatiemiddelen ontwikkeld worden om bedrijven, scholen en instellingen te werven. Daarnaast wordt dit deelproject meegenomen in de communicatie rondom het programma Sociale Agenda.
Risico's	Structurele verbintenissen tussen instellingen en bedrijven/scholen
Evaluatie	Het project wordt na 1 jaar geëvalueerd en vormt de basis voor het ontwikkelen van werkmethode/instrumenten om in andere gemeenten te verspreiden.

Leren van elkaar

Projectplan 3: Verbeteren samenwerking tussen vrijwilligers- en mantelzorgorganisaties

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Verbeteren samenwerking tussen vrijwilligers- en mantelzorgorganisaties
Opdrachtgever	Programmamanager Sociale Agenda: Dominiek Buckers
Projectleider	Olga van Kalles
Verantwoordelijke bestuurder	Mevrouw A. Kamp
Doelstelling	Verbeteren van de samenwerking tussen steunpunten mantelzorg, vrijwilligersorganisaties en -centrales door beter van elkaars kennis en ervaring gebruik te maken.
Aanleiding	Vrijwilligersorganisaties, steunpunten mantelzorg, gemeenten en vrijwilligerscentrales geven aan dat zij behoefte hebben aan goede ideeën, best-practices en onderlinge uitwisseling op het gebied van vrijwilligerswerk en mantelzorg. Met name bij het vergroten van de vrijwillige inzet, het vasthouden van vrijwilligers en het voeren van een actief beleid willen zij ondersteuning. Met de komst van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) komt dit nog nadrukkelijk naar voren.
Resultaten	Steunpunten mantelzorg, vrijwilligersorganisaties en vrijwilligerscentrales hebben via themabijeenkomsten praktische ideeën en instrumenten in handen gekregen om kwaliteit en effectiviteit te vergroten, gericht op betere samenwerking en het leren van elkaar. Gemeenten worden op de hoogte gebracht van de resultaten.
Activiteiten	Organiseren van 3 thema bijeenkomsten met inbreng van externe sprekers en goede voorbeelden uit binnen en buitenland.
Geld	Projectbijdrage: €25.000,-
Organisatie	De provincie Utrecht organiseert samen met Alleato 3 thema bijeenkomsten (sept 06; dec 06; feb 07).
Communicatie	Van elke bijeenkomst wordt verslag gelegd en verspreid via www.vrijwilligerswijzer-utrecht.nl en worden gemeenten op de hoogte gesteld van de resultaten. Daarnaast wordt dit deelproject meegenomen in de communicatie rondom het programma Sociale Agenda.

Risico's	De partijen moet zelf aan de slag met de kennis en inbreng vanuit de themabijeenkomsten. De provincie kan hen daarin faciliteren.
Evaluatie	Na elke bijeenkomst wordt een korte evaluatie gemaakt, die de basis vormt voor de volgende bijeenkomst.

Projectplan 4: Versterken infrastructuur vrijwilligersorganisaties door internet

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Versterken infrastructuur vrijwilligersorganisaties door internet
Opdrachtgever	Programmamanager Sociale Agenda: Dominiek Buckers
Projectleider	Olga van Kalles
Verantwoordelijke bestuurder	Mevrouw A. Kamp
Doelstelling	Betere en efficiënte taakuitvoering van de vrijwilligersorganisaties en steunpunten.
Aanleiding	Veel vrijwilligersorganisaties maken inmiddels gebruik van internet. Internet wordt gebruikt voor de overdracht van informatie en actualiteiten, maar vooral voor het werven van vrijwilligers. De diversiteit aan websites is groot, de aanpak zeer verschillend. Hierdoor is het voor de geïnteresseerde vrijwilliger moeilijk om te vinden wat hij/zij zoekt. Door het ontwikkelen van een centrale internetportal wordt de informatie toegankelijker en wordt een groter publiek bereikt. De internetsite kan bovendien gebruikt worden voor kennis en informatieoverdracht (best-practices) tussen de vrijwilligersorganisaties. In 2005 is de provincie gestart met het ontwikkelen van de website www.vrijwilligerswijzer-utrecht.nl . In 2006 zal (technische) uitbreiding naar andere sectoren sport, kunst & cultuur en natuur & milieu worden gerealiseerd.
Resultaat	Eén website voor vrijwilligers- en mantelzorgorganisaties en (potentiële) vrijwilligers voor de provincie Utrecht: www.vrijwilligerscentrale-utrecht.nl
Activiteiten	Onderhoud (inhoudelijk en technisch); Scholing van organisaties en steunpunten 'hoe de website te vullen en te gebruiken'; contacten leggen met andere sectoren voor uitbreiding website; communicatieactiviteiten.
Geld	Projectbijdrage: €25.000,- en cofinanciering op basis van uren inzet vanuit vrijwilligerssteunpunten, vrijwilligers- en maatschappelijke organisaties.
Organisatie	Provincie Utrecht is opdrachtgever. Alleato voert het project uit. Een begeleidingsgroep bestaande uit gemeenten, steunpunten, vrijwilligerscentrales en de provincie volgt de opbouw en geeft input voor de website.
Communicatie	De communicatie rondom dit deelproject is uitgewerkt in een apart communicatieplan, waarin activiteiten om de site bekendheid te geven centraal staan. Daarnaast wordt dit project meegenomen in de communicatie rondom het programma Sociale Agenda.
Risico's	Structureel garanderen van de kwaliteit van de website, aangezien de vrijwilligersorganisaties, steunpunten e.d. de website zelf dienen te vullen (eventueel met een zeer lichte vorm van ondersteuning). De eenmalige kosten voor het ontwikkelen en bouwen van de website worden gefinancierd door de provincie. Na deze kosten moet er rekening worden gehouden met jaarlijks terugkerende kosten van domeinregistratie, webhosting en technisch onderhoud. Er zal worden uitgezocht bij welke organisatie het onderhoud zal worden ondergebracht.
Evaluatie	Begeleidingsgroep zal tussentijds worden geraadpleegd bij het bijstellen van de website. September 2006 volgt een evaluatie en wordt bekeken welke verbeteringen de site behoeft en welke communicatieactiviteiten nog moeten worden ingezet. Eventueel wordt een internetpanel ingezet om de website te checken en te becommentariëren.

Civil Society

Projectplan 5: De Nieuwe Vrijwilliger

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	De Nieuwe Vrijwilliger
Opdrachtgever	Programmamanager Sociale Agenda: Dominiek Buckers
Projectleider	Olga van Kalles
Verantwoordelijke bestuurder	Mevrouw A. Kamp
Doelstelling	Meer vrijwilligers en inzicht in de belemmeringen van potentiële vrijwilligers: waarom

	wordt men niet actief; aanbod afstemmen op de nieuwe vrijwilliger. Partners: gemeente Nieuwegein en het NIZW
Aanleiding	Zelfredzaamheid van burgers en zelfregulerend vermogen van de samenleving vormen een belangrijk deel van de WMO. Dit betekent een omslag in denken en handelen voor gemeenten, voor het maatschappelijk middenveld maar ook voor de burgers. De provincie Utrecht wil deze omslag actief begeleiden. Samen met de gemeente Nieuwegein en het NIZW is in 2005 gestart met het stimuleren van vrijwilligerswerk, met aandacht voor aanbod- en vraagzijde. In 2006 zal het budget worden ingezet voor methodiekontwikkeling.
Resultaat	In de Nieuwegeinse wijken Vreeswijk en Galecop is een toename in bereidheid om vrijwilligerswerk te verrichten 22% i.p.v. 18% en een hoger percentage dat daadwerkelijk vrijwilligerswerk verricht 25% i.p.v. 22%; in geheel Nieuwegein een toename van 1% per jaar van vrijwillige inzet; een overdraagbare methodiek om potentiële vrijwilligers te motiveren en te mobiliseren, die in tenminste 2 andere gemeenten actief is begeleid.
Activiteiten	Burgers actief benaderen (o.a. door één op één contact, Bijspringermethode en stadsgeprekken); Inzicht krijgen in de motivatie en de mogelijkheden van de nieuwe vrijwilligers (o.a. Focus test); Het verbeteren van de kwaliteit van het aanbod vrijwilligerswerk d.m.v. Interactief kwaliteitstraject binnen 4 vrijwilligersorganisaties; De resultaten uit Nieuwegein samenbrengen tot één methodiek (integratie van bestaande en nieuwe werkwijzen) waarmee burgers actief worden benaderd en aangespoord tot vrijwilligerswerk;
Geld	Projectbijdrage: € 35.000,- met als cofinancieringpartners gemeente Nieuwegein €200.000,- en NIZW €8500,-
Organisatie	Provincie Utrecht, de gemeente Nieuwegein en NIZW zijn participanten in het project, wat vastgelegd is in een samenwerkingsovereenkomst. Provincie Utrecht, de gemeente Nieuwegein en NIZW overleggen minimaal een keer per kwartaal over de voortgang van het project in de Begeleidingscommissie. De Begeleidingscommissie is verantwoordelijk voor de voortgang van het project en de inhoudelijke sturing van het project.
Communicatie	De communicatie rondom dit project is uitgewerkt in een apart communicatieplan, gericht op het verspreiden van de opgedane ervaringen en resultaten, zodat andere gemeenten voldoende kennis hebben om er mee aan de slag te gaan. Daarnaast wordt dit deelproject meegenomen in de communicatie rondom het programma Sociale Agenda.
Risico's	Er moet blijvend worden geïnvesteerd in het activeren van burgers, zodat ook na beëindiging van het project burgers vrijwillig actief willen zijn; Er dient een passend aanbod vrijwilligerswerk te zijn voor de nieuwe vrijwilligers.
Evaluatie	half jaarlijkse schriftelijke rapportage door NIZW Eind 2006/begin 2007 resultaatmeting (t.o.v. nul-meting) eindrapportage in 2007 inclusief overdraagbare methodiek

Projectplan 6: Vrijwilligers en mantelzorgers in de buurt

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Vrijwilligers en mantelzorgers in de buurt
Opdrachtgever	Programmamanager Sociale Agenda: Dominiek Buckers
Projectleider	Olga van Kalles
Verantwoordelijke bestuurder	Mevrouw A. Kamp
Doelstelling	Het vergroten van onderling contact in de wijk door voorzieningen, activiteiten en vrijwillige inzet van bewoners beter te koppelen.
Aanleiding	Bij de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zijn het 'bevorderen van sociale samenhang' en het 'ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers' belangrijke prestatievelden. Burgers worden aangespoord tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en zich in te zetten voor de samenleving. Voldoende vrijwilligers maakt daar een belangrijk onderdeel van uit. In Leusden zijn veel voorzieningen, maar worden niet goed benut en nieuwe initiatieven van vrijwilligers krijgen onvoldoende kans. Dit blijkt uit diverse peilingen die in het recente verleden gehouden zijn door de gemeente Leusden, alsmede uit signalen van (belangen)organisaties die een tekort aan vrijwilligers constateren.
Resultaat	In de gemeente Leusden zijn op buurt- en wijkniveau bestaande voorzieningen en activiteiten beter op elkaar afgestemd, wat resulteert in een actieprogramma. Bewoners

	krijgen hierbij een sturende rol in dit programma en het biedt veel ruimte voor nieuwe vrijwilligersinitiatieven. Nieuwe groepen vrijwilligers worden op deze manier bij de wijk betrokken. Proces en aanpak worden geëvalueerd en beschikbaar gesteld voor andere gemeenten en vrijwilligersorganisaties.
Activiteiten	Inventarisatie van de bestaande voorzieningen en activiteiten; behoeftepeiling onder bewoners; in beeld brengen van nieuwe vrijwilligersinitiatieven; actieprogramma voor en door wijkbewoners vaststellen; actiepunten samen met studenten van Hogeschool Utrecht uitwerken en uitvoeren; evaluatie van kansen en knelpunten.
Geld	Projectbijdrage: € 45.000,- op basis van cofinanciering gemeente Leusden (50%) en uren inzet studenten Hogeschool van Utrecht.
Organisatie	De provincie participeert samen met de gemeente Leusden en de Hogeschool Utrecht in projectteam. Uitvoering van het project wordt door Leusden Actief (welzijnsstichting) uitgevoerd.
Communicatie	De communicatie rondom dit project wordt uitgewerkt in een apart communicatieplan. Mogelijk dat dit onderdeel wordt van activiteiten studenten. Daarnaast wordt dit deelproject meegenomen in de communicatie rondom het programma Sociale Agenda.
Risico's	Goede afstemming van voorzieningen en activiteiten hoeft niet direct te leiden tot meer vrijwilligers en betrokkenheid tussen mensen. Het betrekken van bewoners is van belang bij het vaststellen van het actieprogramma.
Evaluatie	Na serie activiteiten wordt een evaluatieonderzoek uitgevoerd door studenten van de Hogeschool Utrecht om bijstelling in visie en actieprogramma te kunnen maken.

Projectplan 7:Nieuwe Sporen

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Nieuwe Sporen
Opdrachtgever	Programmamanager Sociale Agenda: Dominiek Buckers
Projectleider	Olga van Kalles
Verantwoordelijke bestuurder	Mevrouw A. Kamp
Doelstelling	Het ondersteunen van allochtone sleutelfiguren/vertrouwenspersonen, die als vrijwilliger een intermediair zijn tussen allochtone mantelzorgers en hun familie en de zorg en welzijnsinstanties.
Aanleiding	Allochtone mantelzorgers vinden niet goed de weg naar de formele zorg en welzijnsinstanties met als gevolg dat de mantelzorgers overbelast dreigen te raken en de 'patiënt' niet altijd de zorg krijgen die zij behoeven. Onbekendheid met het aanbod, slechte ervaringen, gebrek aan informatie of een taboe om over ziek zijn te praten, zorgen ervoor dat allochtonen onvoldoende gebruik maken van het aanwezige welzijn en zorgaanbod. Sleutelfiguren uit de eigen achterban (vrijwilligers) zijn vaak de eersten die geconsulteerd worden en genieten veel vertrouwen. Allochtone mantelzorgers kunnen bij hen problemen bespreken en de sleutelfiguren kunnen gericht mensen toeleiden naar de instanties, waardoor de mantelzorgers, de 'patiënten' en hun familie beter ondersteund kunnen worden. In de Utrechtse wijken Kanaleneiland en Lombok zijn hier goede ervaringen mee opgedaan.
Resultaat	In minimaal 3 gemeenten is een netwerk ontstaan van allochtone sleutelfiguren/vertrouwenspersonen. Binnen het netwerk krijgen zij begeleiding, steun en informatie over en van zorg- en welzijnsinstellingen (GGD, Altrecht, MEE, welzijn en ouderenwerk) gemeenten en corporaties, zodat zij een goede intermediair kunnen zijn tussen allochtone mantelzorgers en hun familie en de reguliere instanties.
Activiteiten	Werven sleutelfiguren/vertrouwenspersonen (vrijwilligers); netwerk formeren; gemeenten, zorg en welzijnsorganisaties informeren en betrekken bij het netwerk; opzetten ondersteuning en intervisie bijeenkomsten vertrouwenspersonen; ervaringen samenbrengen tot gemeenschappelijke 'methodiek/werkwijze' die voor andere gemeenten bruikbaar is.
Geld	Projectbijdrage: € 90.000,- op basis van cofinanciering/ureninzet betrokken organisaties (25%)
Organisatie	De provincie Utrecht zal samen met diverse partners zoals Altrecht, gemeenten, Alleato, st. MEE, GG&GD, corporaties en welzijn- en zorgorganisaties een projectteam formeren, waarbij Alleato een coördinatiefunctie zal vervullen.
Communicatie	De communicatie rondom dit project wordt uitgewerkt in een apart communicatieplan,

	gericht op het verspreiden van de opgedane ervaringen en resultaten, zodat andere gemeenten en organisaties voldoende kennis hebben om eigen netwerken te gaan vormen. Daarnaast wordt dit deelproject meegenomen in de communicatie rondom het programma Sociale Agenda.
Risico's	Het project is afhankelijk van een goede werving van sleutelfiguren/vertrouwenspersonen en een gericht aanbod voor deze specifieke groep vrijwilligers. Tevens is van belang diverse instellingen en organisaties te betrekken bij het netwerk, zodat vertrouwenspersonen brede ondersteuning ervaren bij hun 'werk'. Inbedding ná de projectperiode is van belang voor de continuïteit.
Evaluatie	De ervaringen uit de netwerken en van de vertrouwenspersonen zullen worden gevolgd en worden samengebracht tot gemeenschappelijke 'methodiek/werkwijze'.

Projectplan 8: Verenigingsondersteuner: sport en jongeren

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Verenigingsondersteuner: sport en jongeren
Opdrachtgever	Programmamanager Sociale Agenda: Dominiek Buckers
Projectleider	Olga van Kalles
Verantwoordelijke bestuurder	Mevrouw A. Kamp
Doelstelling	Een duidelijke en transparante vrijwilligersstructuur binnen 100 sportverenigingen, zodat continuïteit en betere doorstroming in het vrijwilligerswerk tot stand komt.
Aanleiding	Sportverenigingen kampen met een tekort aan vrijwilligers, dat kan oplopen tot ruim 50% (bron: Sociaal en Cultureel Planbureau, juni 2005). Het blijkt dat verenigingen met een groot aandeel jeugdleden vaker over onvoldoende vrijwilligers beschikken dan verenigingen met een klein aandeel jeugdleden. Jongeren zijn lastig vast te houden binnen de verenigingen en zetten zich relatief minder vrijwillig in.
Resultaat	Bij 100 sportverenigingen in de provincie Utrecht wordt het vrijwilligerwerk versterkt met bijzondere aandacht voor de (potentiële) jeugdleden. Hierbij worden jongeren geworven, opgeleid en begeleid als vrijwilliger binnen de club en zullen binnen de sportverenigingen vrijwilligerscoördinatoren (vrijwilligers) worden geworven (indien niet aanwezig) en begeleid in hun functie.
Activiteiten	Projectplan maken en vaststellen; werven sportverenigingen via sportbonden en gemeenten; training en ondersteuningsactiviteiten bij verenigingen uitvoeren.
Geld	Projectbijdrage: €85.000,- op basis van cofinanciering (50%) vanuit sportbonden, Vereniging Sport Utrecht (VSU), Sport Service Midden Nederland (SMN), gemeente Utrecht
Organisatie	De provincie Utrecht zal samen met partners zoals sportbonden, VSU, SMN, gemeente Utrecht, ROC Midden Nederland een stuurgroep vormen en de SMN en VSU het project laten uitvoeren.
Communicatie	De communicatie rondom dit project wordt uitgewerkt in een apart communicatieplan, gericht op het verspreiden van de concrete resultaten bij de sportverenigingen. Daarnaast wordt dit deelproject meegenomen in de communicatie rondom het programma Sociale Agenda.
Risico's	Sportverenigingen moeten zelf ook willen investeren in het vrijwilligerswerk binnen de vereniging, nadat de training en ondersteuningsactiviteiten bij verenigingen zijn uitgevoerd. Jongeren moeten gemotiveerd zijn om mee te doen en zich verbinden aan de club.
Evaluatie	De resultaten van de training en ondersteuningsactiviteiten worden geëvalueerd en indien nodig bijgesteld en op maat gemaakt voor de vereniging.